

Jaarlijks maakt de Rekenkamer inzichtelijk wat er met haar aanbevelingen is gedaan door de vier provincies. De aanbevelingen die wij twee volledige kalenderjaren geleden deden, zijn hiervoor doorgelicht.

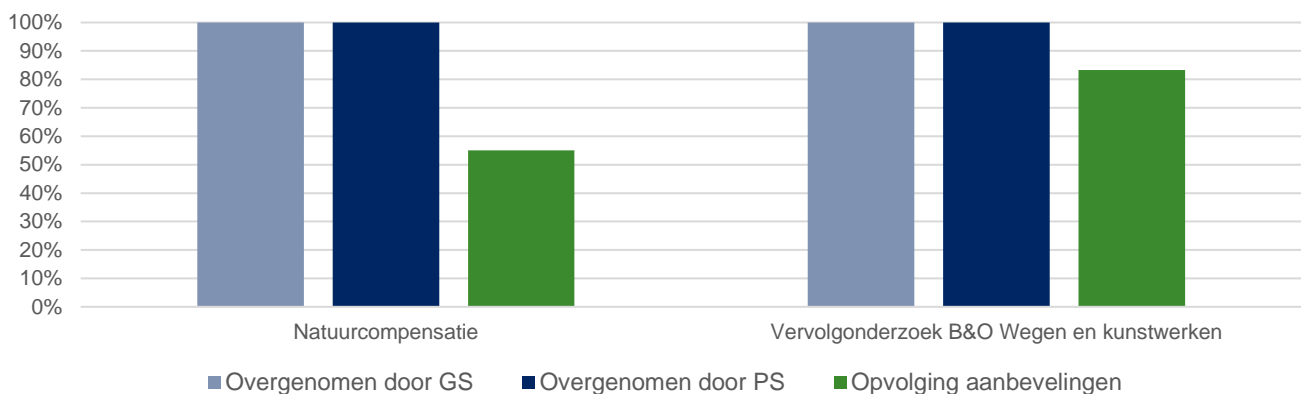
Onderzoeken 2017

- Natuurcompensatie
- Vervolgonderzoek beheer & onderhoud wegen en kunstwerken

Hoe worden de aanbevelingen ter besluitvorming voorgelegd aan PS?

In het Statenvoorstel zijn de aanbevelingen geherformuleerd als besluiten. Bij beide onderzoeken is hierdoor bij één aanbeveling essentiële informatie weggelaten. In Utrecht werden de rapporten in 2017 gemiddeld 69 dagen na publicatie behandeld, dit is nagenoeg gelijk aan het Randstedelijk gemiddelde.

Overname en opvolging aanbevelingen per onderzoek

Opvallendheden per onderzoek

Natuurcompensatie. Hoewel GS en PS aanbeveling één, die oproept om beleid voor financiële compensatie op te stellen, wel hebben overgenomen, hebben GS PS in 2018 geïnformeerd dat deze aanbeveling niet uitgevoerd zal worden omdat de provincie de mogelijkheid van financiële compensatie niet kent. Over aanbeveling twee gaven GS in eerste instantie aan zich nader te beraden, maar gaven in augustus 2018 aan deze op te volgen. Door herformulering van de derde aanbeveling is het voorstel h_óe de aanbeveling uit te voeren, niet opgenomen in het PS-besluit. De verplichting voor een privaatrechtelijke overeenkomst (aanbeveling drie) zal worden opgenomen in de toelichting op een instructieregel in de ontwerp Omgevingsverordening. Deze verordening is nog niet van kracht. PS zijn niet jaarlijks geïnformeerd over de uitvoering van de natuur- en boscompensatie: in 2018 wel, maar in 2019 niet en in 2020 zal hierover wel weer worden gerapporteerd.

Vervolgonderzoek B&O wegen en kunstwerken. GS en PS hebben de aanbevelingen overgenomen. Door herformulering van de derde aanbeveling is de constatering dat er nog geen structurele dekking was geregeld voor de kosten van het beheer en onderhoud echter niet opgenomen in het PS-besluit. De provincie heeft de aanbevelingen grotendeels opgevolgd. Hoeveel procent van de wegen en kunstwerken welk kwaliteitsniveau heeft wordt echter nog onvoldoende inzichtelijk gerapporteerd.

Hoe monitort de provincie de mate waarin de rekenkamer-aanbevelingen worden opgevolgd?

Eén van de ambities in het coalitieakkoord 2019-2023 luidt: “De aanbevelingen uit de rekenkameronderzoeken en de adviezen van de accountant met betrekking tot de Jaarrekening 2017 zijn adequaat en naar tevredenheid geïmplementeerd.” In december 2018 heeft de Financiële Auditcommissie (FAC) ingestemd met een voorstel vanuit de griffie om jaarlijks alle openstaande aanbevelingen – waaronder die van de Rekenkamer – te monitoren. De bedoeling was dat de FAC in de nieuwe Statenperiode de implementatie van deze jaarlijkse monitoring van aanbevelingen zou bespreken. Dit is nog niet gebeurd. Hierdoor is er in Utrecht (nog) geen structurele monitoring van de opvolging van o.a. de rekenkamer-aanbevelingen.

Overname en opvolging per aanbeveling

	Overname GS	Overname PS	Opvolging Provincie
Natuurcompensatie			
1. Vraag GS beleid op te stellen hoe financiële compensatie moet worden bepaald.			
2. Vraag GS om een kaart bij te houden met daarop bosgebieden waarvoor de provincie vanaf 2017 verantwoordelijk is vanuit de Wet natuurbescherming.			
3. Vraag GS om er voor te zorgen dat de afgesproken compensatiemaatregelen voor NNN-gebieden meer afdwingbaar worden vastgelegd, bijvoorbeeld in een overeenkomst tussen initiatiefnemer en het bevoegd gezag. Hiermee kan de uitvoering van de gemaakte afspraken worden gevolgd en de initiatiefnemer worden aangesproken als de uitvoering achterblijft.			
4. Vraag GS er voor te zorgen dat standaard veldcontroles worden uitgevoerd bij compensatieprojecten voor NNN-gebieden, om na te gaan of de uitvoering van de natuurcompensatiemaatregelen conform afspraken zijn verlopen.			
5. Spreek met GS af hoe en wanneer u geïnformeerd wilt worden over natuurcompensatieprojecten.			

Mate waarin overgenomen of opgevolgd:

 volledig

 deels

- niet

A amendement

Overname GS
Overname PS
Opvolging Provincie

Vervolgonderzoek beheer & onderhoud wegen en kunstwerken			
1a. Zolang nog geen structurele dekking is geregeld voor de kosten van het beheer en onderhoud: zorg dat minimaal voor de huidige en de daaropvolgende collegeperiode dekking is geregeld.			
1b. Vraag GS ten behoeve van aanbeveling 1a in de nieuwe Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen de totale kosten voor beheer en onderhoud in relatie tot verschillende mogelijke kwaliteitsniveaus inzichtelijk te maken. Vraag GS hierbij ook expliciet de ontwikkeling van de kapitaallasten en het beschikbare budget inzichtelijk te maken.			
2. De provincie Utrecht heeft in vergelijking met de andere Randstadprovincies een lange afschrijvingstermijn die risico's met zich meebrengt. Heroverweeg om de afschrijvingstermijn voor investeringen naar beneden bij te stellen.			
3. Vraag GS onderzoek te doen naar de meerwaarde van aslastmetingen en indien deze metingen uitgevoerd gaan worden om de resultaten ervan te betrekken bij het inschatten van de risico's en de afweging van de te nemen beheer- en onderhoudsmaatregelen.			
4. Vraag GS in toekomstige voortgangsrapportages op te nemen welk percentage van wegen welk kwaliteitsniveau heeft, zoals nu al voor kunstwerken wordt gedaan.			
5. Vraag GS na te gaan op welke punten uit de vergelijking met de andere Randstadprovincies geleerd kan worden.			

Mate waarin overgenomen of opgevolgd:

● volledig

◐ deels

- niet

A amendement

Tot slot:

Aan deze opvolgingsrapportage ligt een beknopte analyse ten grondslag. De analyse is gebaseerd op uitsluitend schriftelijke bronnen die door de provincie desgevraagd zijn aangeleverd. Een eventueel toekomstig doorwerkingsonderzoek zal een intensievere aanpak kennen, waardoor mogelijk nieuwe, aanvullende constatering gedaan kunnen worden.

Reactie Provincie Utrecht

PROVINCIE UTRECHT

Aan de Randstedelijke Rekenkamer
Dr. ir. A. Hoenderdos-Metselaar MBA
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam

DAATUM 3 maart 2020
NUMMER 8206AC4B
JWBRIEF VAN 10 februari 2020
UWNUMMER 2020/AH/021
BIJLAGE 1

TEAM
REFERENTIE A.G. Knol-van Leeuwen
DOORKRIFNUMMER 2194
E-MAILADRES anneke.knol@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP Reactie op concept eindrapport
Opvolging aanbevelingen 2017

Geachte mevrouw Hoenderdos, beste Ans,

De Randstedelijke Rekenkamer stelt ons in de gelegenheid om te reageren op het concept eindrapport Opvolging aanbevelingen 2017. Graag maken we daar gebruik van.

Bijgaand treft u onze inhoudelijke opmerkingen aan. Onderstaande tabel heeft alleen betrekking op het onderzoek *Vervolgonderzoek Beheer & onderhoud wegen en kunstwerken*. De reactie met betrekking tot het onderzoek *Natuurcompensatie* treft u in de bijlage aan.

Ik verzoek u onze reactie met inhoudelijke opmerkingen mee te nemen in het eindrapport.

Conceptrapportage: Vervolgonderzoek B&O wegen en kunstwerken.		
Betreffende passage uit rapport	Tekstuele opmerkingen	Inhoudelijke opmerkingen
Hooveel procent van de wegen en kunstwerken welk kwaliteitsniveau heeft waart echter nog onvoldoende inzichtelijk gerapporteerd. Vraag G5 in toekomstige voortgangsrapportages op te nemen welk percentage van wegen welk kwaliteitsniveau heeft, zoals nu al voor kunstwerken wordt gedaan.		Wij hebben u in de voorbereiding van deze rapportage laten weten dat wij van mening zijn dat deze wel hebben opgevolgd. Wij leggen jaarlijks verantwoording af aan Provinciale Staten via de begrotingscyclus. Hierin vermelden wij welk percentage van onze wegen voldoet aan het gestelde kwaliteitsniveau (B). Het rapporteren van individuele niveaus voegt in de praktijk weinig waarde toe aan het al dan niet behalen van het door PS gestelde niveau. Het interpreteren van de positie van het huidige ten opzichte van het gewenste kwaliteitsniveau vraagt verregaande kennis van de betreffende asset en verschaft daarom geen relevant inzicht voor ons of PS. De huidige onderhoudscyclus van wegen is gebaseerd op het kwaliteitsniveau B en vormt de leidraad voor het opstellen van de onderhoudsmaatregelen en de benodigde middelen. Wij hebben dus uw aanbeveling opgevolgd en hierop verder gewerkt om zo op een wijze te rapporteren die relevant en begrijpelijk is voor de ontvanger en hen ook in staat stelt te sturen.

We maken geen gebruik van de gelegenheid voor een bestuurlijke reactie. Het college van GS wordt geïnformeerd over deze brief met de inhoudelijke reactie.

Hoogachtend

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A.G. Knol-van Leeuwen', written over a circular stamp or seal.

A.G. Knol-van Leeuwen
Provinciesecretaris/algemeen directeur

Randstedelijk Rekenkamer
Mevr. A. Hoenderdos-Metselaar

DATUM	2 maart 2020	TEAM	NEL
NUMMER	8207234D	REFERENTIE	I.A. Bos
UW BRIEF VAN	10 februari 2020	DOORKIESNUMMER	06-30366763
UW NUMMER	2020/AH/021	E-MAILADRES	res.bos@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Ambtelijke reactie op concept eindrapport opvolging aanbevelingen natuurcompensatie

Geachte mevrouw Hoenderdos-Metselaar,

Het door u toegestuurde concept rapport 'Opvolging aanbevelingen Beheer & Onderhoud wegen en kunstwerken en Natuurcompensatie' geeft ons aanleiding tot het plaatsen van de volgende kanttekeningen.

Voor wat betreft aanbeveling 1 merken wij op dat, zoals in onze rapportage vermeld, de provincie niet de mogelijkheid kent van financiële compensatie en dat om die reden geen invulling is gegeven aan de aanbeveling. Dit is in 2018 ook aan PS gemeld. Hiervan vinden we niets terug in uw concept rapport. In het concept rapport staat enkel dat de aanbeveling niet is opgevolgd. Graag zien we deze nuance aangebracht in het rapport.

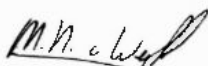
Voor wat betreft aanbeveling 3 merken wij op dat er in het concept rapport o.i. veel (negatieve) nadruk op wordt gelegd dat het h_oe de aanbeveling uit te voeren (door middel van het sluiten van een overeenkomst), niet in het PS-besluit is opgenomen. In de aanbeveling is het sluiten van een overeenkomst slechts als voorbeeld (bijvoorbeeld) genoemd. Essentie van de aanbeveling is dat compensatiemaatregelen meer afdwingbaar worden vastgelegd. Overeenkomstig hiamee is het h_oe niet in het PS-besluit opgenomen. Dit is aan GS overgelaten. Overigens is de aanbeveling wel volledig in het PS-voorstel opgenomen. Daarnaast blijkt uit onze rapportage dat we voornemens zijn de compensatiemaatregelen door middel van het sluiten van een overeenkomst afdwingbaar vast te leggen. Naar onze mening is er gelet hierop geen enkele reden het niet opnemen van het h_oe in het PS-besluit, als negatief te kwalificeren.

Voor de volledigheid merken we voor wat betreft aanbeveling 3 verder op dat het voornemen is de verplichting om een overeenkomst te sluiten over de realisatie, ontwikkeling instandhouding en het beheer van compensatieluur, (anders dan in het concept ontwerp) niet langer als zelfstandige instructieregel op te nemen in het ontwerp van de Omgevingsverordening. Deze verplichting zal worden opgenomen in de toelichting bij de instructieregel dat 'De realisatie van de compensatie, de ontwikkeling, de instandhouding en het beheer zijn verzekerd op het moment van vaststelling van het besluit waarmee de activiteit mogelijk wordt gemaakt'. Voor verdere informatie hierover wordt verwezen naar bijlage 1, waarin de instructieregel en de toelichting daarop zijn opgenomen.

Indien u vragen heeft over deze brief, kunt u contact opnemen met de heer I. A. Bos. (tel. 06-30366763, email, ies.bos@provincia-utrecht.nl).

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

M.N. van Wijk
Teammanager team Natuur en Landbouw

Bijlage: Instructieregel Borging compensatie in ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht

Bijlage

Instructieregel Borging compensatie in ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht

Artikel 6.6 Instructieregel Borging compensatie

1. Indien sprake is van activiteiten als bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onder a, of b, worden de inrichtingsmaatregelen ten behoeve van de compensatie, bedoeld in artikel 6.3, tweede lid, uiterlijk binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van het omgevingsplan uitgevoerd.
2. Indien sprake is van activiteiten als bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onder c, worden de inrichtingsmaatregelen ten behoeve van de compensatie, bedoeld in artikel 6.3, tweede lid, voorafgaande aan het starten van de activiteiten uitgevoerd.
3. De realisatie van de compensatie, de ontwikkeling, de instandhouding en het beheer zijn verzekerd op het moment van vaststelling van het besluit waarmee de activiteit mogelijk wordt gemaakt.
4. De realisatie van de compensatie wordt in het omgevingsplan zeker gesteld door middel van een voorwaardelijke verplichting waarin de aard en omvang van de compensatie is vastgesteld en waarin is bepaald dat de activiteiten pas plaats kunnen vinden nadat de compensatie is uitgevoerd en de tijdige realisatie is gegarandeerd.

Toelichting bij Artikel 6.6 instructieregel Borging compensatie

In geval van groot openbaar belang en meerwaarde benadering zoals bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onder a en b, dient de compensatie binnen 3 jaar na het onherroepelijk worden van het omgevingsplan te zijn voltooid. Voor ingesloten functies zoals bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onder c, geldt dat de uitvoering van de compensatiemaatregelen klaar moet zijn voorafgaande of gelijktijdig met de realisatie van de activiteit.

De realisatie van de compensatienatuur, de ontwikkeling, de instandhouding en het beheer van de compensatie dient verzekerd te zijn op het moment van vaststelling van het besluit waarmee de activiteit mogelijk wordt gemaakt. Deze borging vindt plaats door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in het omgevingsplan. Hiermee is het in het algemeen mogelijk de tijdige realisatie af te dwingen. Hiermee kan echter niet of maar in beperkte mate de verdere ontwikkeling, de instandhouding en het beheer van de gerealiseerde compensatienatuur worden afgedwongen. Daarom dient bij de vaststelling van het omgevingsplan, naast de voorwaardelijke verplichting, de realisatie, de ontwikkeling, de instandhouding en het beheer van de compensatienatuur in een privaatrechtelijke overeenkomst die is gesloten tussen de provincie en de initiatiefnemer, te worden zeker gesteld. Van deze overeenkomst maakt in ieder geval onderdeel uit de vaststelling van een kwalitatieve verplichting ten gunste van de provincie voor de nieuw ontwikkelde natuur, inhoudende de gronden niet voor andere doeleinden te gebruiken dan voor de ontwikkeling en instandhouding van de nieuwe natuur en al datgene na te laten wat de ontwikkeling dan wel instandhouding in gevaar brengt of verstoort. De overeenkomst wordt gesloten tussen de provincie en de initiatiefnemer omdat de provincie verantwoordelijk is voor het NNN, waar de gerealiseerde natuur deel van gaat uitmaken. Verder dient de ruimtelijke bescherming van de compensatielocatie te worden geregeld binnen het omgevingsplan. Dit gebeurt door het toekennen van de functie natuur.

| Nawoord Rekenkamer |

De provincie Utrecht heeft een ambtelijke reactie gegeven op onze rapportage *Opvolging aanbevelingen 2020*.

Wij constateren in onze rapportage dat bij de besluitvorming over de onderzoeken *Natuurcompensatie* en *Vervolgonderzoek beheer & onderhoud wegen en kunstwerken* onze aanbevelingen niet integraal aan PS zijn voorgelegd in het ontwerp PS-besluit. Bij beide onderzoeken is bij één aanbeveling essentiële informatie weggelaten (namelijk bij *Natuurcompensatie* een voorstel hoe aanbeveling drie uit te voeren en bij *Vervolgonderzoek beheer & onderhoud wegen en kunstwerken* in de derde aanbeveling de constatering dat er nog geen structurele dekking was geregeld voor de kosten van het beheer en onderhoud). In haar reactie m.b.t. *Natuurcompensatie* merkt de provincie op dat er naar hun mening geen enkele reden is voor het negatief kwalificeren van het niet opnemen van het h_{óe} in het PS-besluit. De Rekenkamer deelt deze mening niet. De Rekenkamer is voor PS een instrument ter ondersteuning van hun controlerende en kaderstellende rol. We hechten er dan ook aan dat onze aanbevelingen integraal en zonder tussenkomst van andere gremia voor besluitvorming aan PS worden voorgelegd.

Verder gaat de provincie in haar reactie in op de opvolging van enkele aanbevelingen. Daarbij willen wij nog het volgende opmerken.

Alle aanbevelingen n.a.v. het onderzoek naar *Natuurcompensatie* zijn overgenomen door GS en PS, maar er is (nog) niet aan alle aanbevelingen uitvoering gegeven. Aanbeveling 1 vroeg GS beleid op te stellen voor financiële compensatie (naast de mogelijkheid van compensatie in natura). In 2018 is door GS aan PS gemeld dat provincie Utrecht de mogelijkheid van financiële compensatie niet kent en deze aanbeveling niet uit zal voeren. Deze informatie, alsmede de tekstuele opmerking over het voornemen om de verplichting voor een privaatrechtelijke overeenkomst vast te leggen in de toelichting op de ontwerp Omgevingsverordening, hebben we toegevoegd aan de rapportage.

De aanbevelingen uit het rapport *Vervolgonderzoek beheer & onderhoud wegen en kunstwerken* zijn – met uitzondering van aanbeveling 4 – opgevolgd door de provincie. Aanbeveling 4 roept op om voor de wegen aan te geven welk percentage aan welk kwaliteitsniveau (A+ t/m E) voldoet. Nu wordt alleen gerapporteerd welk percentage voldoet aan kwaliteitsniveau A+ t/m B, hoe de verdeling is over de ‘slechtere’ kwaliteitsniveaus C t/m E wordt niet vermeld. In haar ambtelijke reactie geeft de provincie aan dat dit geen relevante sturingsinformatie is. Het is aan PS om te bepalen of ook inzicht gewenst is in dat deel van de wegen dat niet voldoet aan het gewenste kwaliteitsniveau.

| Colofon |

Randstedelijke Rekenkamer

Teleportboulevard 110

1043 EJ Amsterdam

020 – 58 18 585

info@randstedelijke-rekenkamer.nl

www.randstedelijke-rekenkamer.nl

Volg ons op twitter via: [@rekenrandstad](https://twitter.com/rekenrandstad)